

IHE NŃOMI NKE IHE ELUIGWE

Ndi Hibru 9:6-28

IHEÒMÙMÙ 440

Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ọ bu kwa ihe edebeworo madu ka ha nwua anwu nání otù mgbe, ma mgbe nka gasiri ikpé eso ya” (Ndi Hibru 9:27)

Ụlọkwuu Ahụ

Ụlọkwuu ahụ, nke bụrụ ụmụ Israel ebe òfùfè n'arọ niile nke ha waghari n'ozara, bụ ụlọkwuu nke a pụrụ ịchịkọta wetu kwa ma bulie mgbe ọ bụla ndị Israel buliri ijè. Mgbe akwubara ya, ogidi igweoji ahụ naanokwasị kwa n'elu ya n'ehihie, na n'abalị kwa, ogidi ọkụ ahụ naanokwasị ya, nke náegosi ndị ahụ na Iru Chineke nonyere ha.

Ụlọkwuu ahụ dị nzọkwụ irianọ na ise(45) n'ogologo na nzọkwụ 15 n'obosara, ekewakwara ya n'ime ụlọ abụọ. Mpaghara nke mbụ, anaakpọ Ebe Nsọ ahụ dị nzọkwụ iriatọ (30) n'ogologo na 15 n'obosara. N'ebe ahụ ka enwere ebe ịchuájà ọlaedo, tebụl achicha na oriona ọlaedo ahụ. Ndinchuájà naalọlọ nchujà ha n'akụkụ Ụlọkwuu mgbe o rubere onye ọ bụla.

Ákwà mgbochi dị arọ kewara Ebe Nsọ ahụ site n'Ebe Nsọ kachasi (nke anaakpọ kwa Ebe Nsọ kachasi Ebe Nsọ niile). Ebe Nsọ a kachasi dị nzọkwụ 15 n'ogologo na obosara ya na idị elu ya. Nime ya ka enwere Igbe Ọgbugbandu ahụ. Igbe Ọgbugbandu a bụ akpati amachitara ọlaedo anàagwaghịagwa, n'ime ya ka mbadamba nkume ahụ edere Iwu iri ahụ dị. Nime igbe a kwa ka ite manna dị kwa, bụ ụdị nri ndị Israel riworiri ná nwaghari ha iri arọ anọ n'ozara; mkpàn'aka Erọn nke mara ifuru gba kwa okoko wee mịa kwa mkpuru. Chineke luruọlọ ebube a igosi ndị ahụ na Ya Onweya roputara Erọn, ọ bughị kwa ndị ndú irinaabụ ahụ náachị ebo ha, ịbụ onyenchujà n'Ụlọkwuu ahụ. Cherubim ọlaedo naelekwasị anya n'elu oche Amara nke bụ ihe mkpuchi nke Igbe Ọgbugbandu ahụ. Náání onyeisi nchujà naaba na mpaghara Ụlọkwuu a -- nke bụ náání n'Ụbọchị Mkpuchi Mmehie.

Ụbọchị Mkpuchimmehie

Ụbọchị Mkpuchimmehie buri òzùzù ike pụrụ ichè nye ndị Ju. Chineke edowo ya ka ụkpuru n'oge Agba Ochie mgbe O nyere Iwu ahụ. Agaedebe ya otù ugbò nime arọ, ná ngwucha arọ. Ọ gaabụ ụbọchị ndị ahụ chèghariri site n'ihe ọ bụla ha mejoworo n'ime arọ garaaga. Ha kwesiri inwe nwute n'ihie mmehie ha. “Ubochi-izu-ike nke idebe-ubochi-izu-ike ka ọ buri unu, unu gèweda kwa nkuru-obi-unu n'ala” (Levitikos 16:31). Ha gaachụ ọtutu anumanu n'ájà n'ubochi ahụ tinyere ajansureokụ ha náachuri. Ndị nchujà ahụ naeburi ụzọ churu onweha ajà, ihu na ha dị ọcha kwesi kwa iluolu ha.

“Ọ buru kwa na nwusi ọbara adigh ngbaghara mmehie adigh” (Ndi Hibru 9:22). Site na mmalite oge anaawusiri ọbara ikpuchi (ma ọ bụ igbaghara) mmehie. Jisọs mesiri bia iwusi Ọbara Ya ka ewee zoputa mmadu niile; ma ugbu a, mgbe ụwa niile naechéré ọbija Ya, egburu ọtutu anumanu imeju Iwu ahụ. Ọbara ahụ niile awusiri n'otutu ogbo ahụ garaaga bụ Ụdị Ọbara Jisọs náatukwa Jisọs aka.

Ya bụ n'Ụbọchị Mkpuchimmehie, mgbe ndị ahụ náenweri nwute banyere mmehie ha, anaawusi ọbara iji sacha ndinchujà, emesia ndị ahụ niile. Inwe nwute náání ezughị. Onyeisi nchujà naewere ọbara baa n'Ebe Nsọ ahụ fesa kwa ya n'Ebeichujà Ọlaedo, tupu o weba ya n'Ebe Nsọ kachasi fesa kwa ya n'Oche Amara nye ndị ahụ niile. Nke a bụ kwa iheatu banyere ihe ka mma nke gaje ịbja mgbe Jisọs gaabja n'ụwa wee buru “Ajà ahu ka nma,” Ọ baa kwa n'Eluigwe dika Ụlọkwuu “Ka nma.”

Ọ dị ajà ụfodu anaeri nime Ụlọkwuu; ụfodu bụ ajà iheonun nke anaanụ n'iru Jehova. Ihe ndia niile naemezu Iwu, “tutu rue oge imeghari” mgbe Jisọs gaabja, “n'asachagh akọ-n'uche” ma ọ bughị na ndị churujà ahụ eleanya n'iru n'okwukwe ihu Jisọs nime ha.

Mgbe Jisọs bbara, ọ bughị náání na Ọ ghoro Onyeisi Nchujà, ma O nyere Ọbara Ya. Ọbara Ya naeme ihe karịa ihe ọbara óké ehi na ewu mere. Mgbe anyi nwere ncheghari, nwee nwute banyere mmehie anyi, wee kpere Jisọs ekpere maka mgbaghara, Ọbara Ya naasachapu mmehie anyi niile. Site n'Ọbara Ya anyi naenweike imeri mmehie -- nke putara n'anyi naenweike inọ náemeghi mmehie. Pọl

naagwa anyị na Ọbara Jisọs naasapụ pụọ “n’ọlu nwuru anwu,” nke bụ na ndị ahụ ekwesighị kwa iji anụmanụ chụọ àjà ọzọ.

Ifè Òfufè Nime Mmụọ

Jisọs gwara nwanyị ahụ n’olùlù mmiri: “Oge hour nābia, ugbo a ka ọdi kwa, mgbe ndi nākpọ isi ala n’ezie gākpọ isi ala nye Nnam nime mọ na ezi-okwu: n’ihi na ndi di otú ahu ka Nnam nāchọ kwa ka ha buru ndi nākpọ isi ala nye Ya” (Jọn 4:23). Nke ahụ bụ ụzọ anyị kwesiri iji feè Jisọs òfufè: anyị gaekpe ekpere ya, naenye Ya ndụ anyị, naenyefe ya uche anyị, naekwere kwa na Ya. Mgbe Ọ zara ekpere anyị “Mọ nsọ Onwe-ya soro mọ-ayi nāgba àmà, na ayi bu umu Chineke” (Ndi Rom 8:16). Anyị naamata mgbe amurụ anyị ọzọ. Anyị naamata kwa mgbe edoro anyị nsọ, na mgbe anyị natara ọwụwụmmiri nke Mmụọ Nsọ. Ọtụtụ mgbe ọzọ Chineke naenye anyị ihe ịgbaàmà doroanya n’òzịzà ekpere anyị. Anyị naefe onye Mgbaputa dī ndụ, naachọ imere ụmụ ya iheoma.

Onyeogbugbò

Mgbe Chineke nyere Moses Iwu inye Ụmụ Israel, Moses bururị Onyeogbugbò -- ọbụ onye nọchitara n’etiti Chineke na mmadụ. Chineke gwara Moses ihe ọ gaagwa ụmụ Israel; ụmụ Israel naagwa kwa Moses ihe ọ gaagwa Chineke. Ma Moses gwara ha na n’otù ụbọchị ha gaenwe Onyeogbugbò ọzọ: “Jehova, bú Chineke-gi, gēme ka onye-amuma, nke di ka mu onwem, biliere gi site n’etiti gi, site n’umu-nne-gi; onye ahu ka unu gēge nti” (Deuteronomi 18:15). N’oge Kraist ndi Ju ka naachokari “igere” Moses nti, kama Moses n’onweya ekwuwo na ha gaegere Jisọs nti. Ọlụ anyị taa bụ ibi ndụ anyị n’uzọ Jisọs nyere n’iwu.

Mkpurụ okwu ahụ “ogbugba-ndu” dika esi dee ya n’iheomumụ anyị, putara “ochichọ edeputara.” Mgbe mmadụ depụtara ọchichọ ya, ọ naarapurụ ezinaulọ ya maọbụ ndiọzọ ihe niile o nwere, ha adighi amalite iketa ya tutu ọ nwụ. Jisọs depụtara “Ọchichọ” Ya, ụzọ nzọputa Ya, O wee nwụ ka o wee dī irè. N’ihi na Jisọs nwurụ wee bilite kwa site n’onwụ ọzọ, anyị purụ iketa ndụ ebighiebi. Ọbara Ya na asachapụ obi anyị site ná mmehie náeme kwa ka anyị nọdụ ná njikere ijé Eluigwe.

Dika ụdị nsachapụ a, Moses gbururị anụmanụ were kwa ọbara ha fesa n’akwukwo “ogbugba-ndu mbu” maọbụ iwu ahụ. O fesakwara Ụlọikwu ahụ dī n’ozara ọbara, na ndi ahụ kwa. Ha niile burī ụdī na Ọbara Jisọs gasasacha anyi otù ụbọchị.

Ụlọikwuu ahụ dī n’ozara ka emere n’ụdī Ụlọikwuu nke Eluigwe; Ụlọikwuu nke ụwa ka apurū iji ọbara okeehi n’ewu náasacha, kama Ụlọikwuu nke Eluigwe ebe Jisọs banyere nime ya chorọ Ọbara ka mma -- nke mere na Jisọs jiri Ọbara nke Onweya mgbe Ọ banyere n’ime Ụlọikwuu Eluigwe ahụ, ná arịochitara anyi aririọ n’iru Chineke. Otù ugbò ezuworī -- ọ dighi mkpà ka Ọ naeme ya kwa arọ dika onyeisinchụjà ahụ naeme. O mere ya otù ugbò “n’ogwugwu uwa,” nke putara mgbe O kwesiri ịbja; maọbụ dika ekwuwo n’ebe ọzọ “ma mgbe oge ahu zuru” (Ndi Galetia 4:4). O mezuru ihe edere n’Akwukwonsọ dika ndi amuma siri gbààmà.

Onwụ Dī N’Ezie

Ọ dī otù isiokwu n’Akwukwonsọ nke mmadụ niile kwezuru: “Ọ bu kwa ihe edebeworo madu ka ha nwua nání otù mgbe” (Ndi Hibu 9:27). Náagbanyeghi otù eze na ndi ọchichị akaike siri dī ike ma bakwauba, na mgbe naadighi anya ha naanwụ, onye ọzọ anochi kwa anya ha. Ndi ọkachamara naemeputa ihe ọhụ (Scientists) purū inwe nnọọ amamihe rienne, ma ha onweha na anwụ kwa mgbe oge ha ruru. Ndi n’eti egwú na ndi n’ejī ihe nleanya eme ụmummadu obi uto, purū iji ọtutu arọ naeme ndiọzọ obi uto, ma ndu ha kwa gaakwusi otù ụbọchị.

Ihe diri onye nke Kraist, onwụ bụ nání ịbanye n’Obodo ka Mma. Ma onye mmehie gaata ahuhụ ebighiebi. Onye ọ bula, ma ọ dī mma ma ọ dī njọ, ka agaekpe ikpé mgbe ọ hapusiri ụwa a laa. “Ma mgbe nka gasiri ikpé eso ya” burī okwu Chineke dika nkwa okwu na mmadụ niile gaanwụ. Ọ bụ ihe dī óké mkpà na anyi jikeere maka ikpé ahụ.

Jisọs kwurū ugwo mgbaputa anyi, anyi niile nwekwara oghere iso Ya biri rue mgbe ebighiebi. Ọ burū na anyi ejikere, anyi gaeji inuokun’obi naeleanya ihu Ya. Ọ gaenye anyi aru ebube nke mmehie naagaghị anwa kwa ọzọ, ma ọ bụ nke purū ima ihe ụfụ na óké ihe mgbu.

AJUJU DI ICHEICHE

1. Òlee otú ịdị ukwu Ụlọikwu ahụ n'ozara ra?
2. Gịni kewapuru Ebe Nso site n'Ebe Nso kachasi Ebe Nso niile?
3. Gịni bu ihe di nime Igbe Ogbugbandu ahụ?
4. Gịni bu Ụbọchi Mkpuchimmehie?
5. Gịni bu Obara Jisos jiri baa n'Eluigwe mgbe O nara okwa onyenchuàjà?
6. Òlee ihe Obara Jisos puru ime?
7. Gịni ka Jisos gwara nwanyị ahụ nọ n'olùlù mmiri?
8. Gịni bu ogbugbò? Ònye ka Moses sirị na O gaabia dika Onyeogbugbò?
9. Gịni bu ogbugbandu?
10. Gịni gaeme ma onwu gasia?